

Wettelijk kader DTS

Om het digital-by-default principe voor de uitwisseling van wettelijk verplichte informatie van bedrijven in het goederentransport aan de overheid te realiseren

Colofon

Uitgevoerd in het kader van

Uitgevoerd door

Jeroen Krapels

Datum

31 oktober 2019

Versienummer

1.0

In samenwerking met

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat Luchtvaart en Maritieme zaken DGLM

Met medewerking van

Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken Ministerie
van Infrastructuur en Waterstaat

MEMO

Wettelijk kader om het digital-by-default principe voor de uitwisseling van wettelijk verplichte informatie van bedrijven in het goederentransport aan de overheid te realiseren

Inleiding

De Nederlandse overheid stimuleert digitalisering, ook in het goederenvervoer en de logistiek. In de Digitale Transport Strategie (hierna: DTS) heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat haar ambitie geformuleerd om papierloos transport- de realisatie van het digital-by-default-principe- de komende jaren wettelijk mogelijk te maken voor bedrijven die informatie aan de overheid beschikbaar stellen. Dat kan op 2 manieren worden gerealiseerd:

Bedrijven die informatie op basis van de wetgeving aan de overheid beschikbaar moeten stellen

1. mogen dat digitaal doen;
2. worden verplicht dat digitaal te doen.

De DTS kiest voor de korte en middellange termijn voor de eerste variant. Omdat voor de langere termijn en in het geval dat de gewenste digitalisering aan marktzijde uitblijft, niet kan worden uitgesloten dat digitale aanlevering verplicht wordt gesteld, is ook voor deze variant uitgewerkt hoe dat juridisch zal doorwerken. In dit memo wordt voor beide varianten beschreven welke juridische vervolgstappen dit vraagt. Concreet gaat het bij beide varianten om de vragen:

- a) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die expliciet regelt dat informatie aan de overheid op een niet-digitale manier moet worden aangeleverd moet worden aangepast;
- b) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die niet duidelijk of niet regelt dat informatie aan de overheid digitaal mag worden aangeleverd moet worden aangepast;

Voor beide varianten speelt daarnaast nog de vraag:

Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die informatieoverdracht regelt moet worden aangepast wanneer die informatieoverdracht onderdeel uitmaakt van een Europese Verordening zoals EMSWe (Verordening European Maritime Single Window environment) en eFTI (Verordening electronic freight transport information).

De bovenstaande vragen zijn voortgekomen aan de hand van een in 2018 aangevangen onderzoek naar de huidige wettelijke informatieplichten voor bedrijven aan de overheden en of de bestaande wetgeving het mogelijk maakt die informatie digitaal aan te leveren. Bij de uitvoering van het onderzoek ging de vraag spelen hoe om te gaan met wetgeving die niet expliciet regelt dat informatie anders dan schriftelijk (i.i.g. niet-digitaal) kan worden uitgewisseld met de overheid. Informatie-uitwisseling tussen bedrijven onderling (business tot business) is uitgezonderd van dit onderzoek.

De antwoorden op bovenstaande vragen zijn hieronder uitgewerkt. De bijlage bij dit memo bevat een nadere toelichting op de context van het vraagstuk, toelichting op het wettelijk kader (algemeen) en toelichting op de genoemde maatregelen bij de uitgewerkte varianten.

Ad 1. Bedrijven die informatie op basis van de wetgeving aan de overheid beschikbaar moeten stellen mogen dat digitaal doen

In geval van het mogelijk maken van digitale uitwisseling van informatie zijn de vragen:

a) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die expliciet regelt dat informatie aan de overheid op een niet-digitale manier moet worden aangeleverd moet worden aangepast.

Wanneer in de huidige regelgeving expliciet is geregeld dat de informatie aan de overheid op een niet-digitale wijze moet worden aangeleverd is sprake van een zogeheten *vormvereiste*. Een vormvereiste is een voorschrift waaraan een bepaalde handeling moet voldoen om geldig te zijn. Dus als voor een bepaalde rechtshandeling een bepaalde vorm vereist is. In de context van het in dit memo behandelde vraagstuk is bijvoorbeeld de rechtshandeling; het verstrekken van informatie door de goederenvervoerder aan de overheid en de vorm (indien voorgeschreven) een specifiek document. Rechtshandelingen die niet aan het voorgeschreven vereiste voldoen, zijn in beginsel nietig.

Om de stap naar digitale uitwisseling mogelijk te maken dient deze wettelijk beperking te worden weggenomen door aanpassing van de betreffende regelgeving. In geval de overheid het uitgangspunt hanteert om digitale uitwisseling niet te verplichten, zal dit vervolgens pas mogelijk zijn *Voor zover het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is (2:15 Awb)*.

De juridische maatregelen zijn in dit geval:

1. Het wegnemen van de wettelijk beperking door het aanpassen van de regelgeving, wijzigen/laten vervallen van het vormvereiste;
2. Het bestuursorgaan maakt kenbaar dat de weg van digitale uitwisseling geopend is¹.

b) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die niet duidelijk of niet regelt dat informatie aan de overheid digitaal mag worden aangeleverd moet worden aangepast.

Wanneer nationale regelgeving niet duidelijk of niet regelt dat informatie digitaal mag worden aangeleverd en de overheid wil deze digitale informatie-uitwisseling mogelijk maken, is aanpassing van wet-regelgeving niet opportuun. In dit geval dient deze overheid slechts kenbaar te maken dat de weg van digitale uitwisseling geopend is.

De juridische maatregel is in dit geval:

1. Het bestuursorgaan maakt kenbaar dat de weg van digitale uitwisseling geopend is.

Ad 2. Bedrijven die informatie op basis van de wetgeving aan de overheid beschikbaar moeten stellen worden verplicht gesteld dat digitaal te doen

In het geval van verplicht stellen van digitale uitwisseling van informatie van bedrijven aan de overheid zijn de vragen:

a) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die expliciet regelt dat informatie aan de overheid op een niet-digitale manier moet worden aangeleverd moet worden aangepast.

In dit geval is wederom sprake van een vormvereiste, wat een wettelijke beperking vormt voor de digitale uitwisseling van informatie. Deze beperking dient te worden weggenomen. In het geval dat de overheid ertoe besluit deze informatie-uitwisseling via digitale wijze te verplichten, moet deze verplichting in regelgeving worden verankerd.

¹ In de bijlage wordt toegelicht op welke manieren de overheid dit kenbaar kan maken

De juridische maatregel is in dit geval:

1. Het wegnemen van de wettelijk beperking door het aanpassen van de regelgeving aan de hand van het wijzigen van het vormvereiste zodanig dat digitale uitwisseling hiermee verplicht wordt gesteld.

b) Of, en zo ja hoe, nationale wetgeving die niet duidelijk of niet regelt dat informatie aan de overheid digitaal mag worden aangeleverd moet worden aangepast.

Wanneer in de huidige regelgeving niet of niet duidelijk is geregeld dat informatie aan de overheid digitaal mag worden aangeleverd en de overheid kiest voor het opleggen van een verplichting hiertoe, dient dit verankerd te worden in de regelgeving. Ook in dit geval is wijziging van de regelgeving nodig door een vormvereiste op te nemen gekoppeld aan de rechtshandeling.

De concrete maatregel is in dit geval:

1. Het aanpassen van de regelgeving door het opnemen van het vormvereiste zodanig dat digitale uitwisseling hiermee verplicht wordt gesteld.

Moet nationale wetgeving die informatieoverdracht regelt worden aangepast wanneer die informatieoverdracht onderdeel uitmaakt van een Europese Verordening zoals eFTI en EMSWe?

Een verordening heeft ingevolge artikel 288 VWEU² een algemene strekking en is verbindend in al haar onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Het belangrijkste gevolg van deze rechtstreekse toepasselijkheid is dat het overschrijven of omzetten van een verordening niet nodig is en zelfs verboden. Dit is vooral van belang voor de rechtstreekse werking van de regeling en de voorrang ervan boven nationaal recht, voor de gelijktijdige en uniforme toepassing van verordeningen in de gehele Europese Unie en in het kader van het verbod van eenzijdige wijziging van de regeling door een lidstaat.

De bepalingen van een verordening behoeven niet alleen geen omzetting naar het nationale recht (zijn rechtstreeks toepasselijk), maar hebben doorgaans ook directe of rechtstreekse werking: dat wil zeggen dat individuen er een beroep op kunnen doen voor de bevoegde nationale rechter tegenover de staat (verticale directe werking) en tegenover een andere particuliere partij (horizontale rechtstreekse werking). Sommige verordeningen brengen desondanks alsnog verplichtingen met zich mee tot het vastleggen van uitvoeringsbepalingen in nationale wet- en regelgeving.

Niet onbelangrijk is dat naar aanleiding van een verordening het wel noodzakelijk kan zijn om met de verordening strijdige regelgeving aan te passen. Met name ook de implementatie van verordeningen vereist vaak een aanpassing of intrekking van eventueel met de desbetreffende verordening strijdig nationaal recht. De beginselen van voorrang van Unierecht en de rechtstreekse toepasselijkheid van verordeningen brengen weliswaar mee dat met de verordening strijdig nationaal recht buiten toepassing gelaten moet worden, maar niettemin rust op de lidstaten volgens de jurisprudentie van het Hof de verplichting om dergelijk strijdig nationaal recht expliciet aan te passen.

De juridische maatregelen die voor eFTI en EMSWe en mogelijke nieuwe EU Verordeningen moeten worden uitgevoerd, zijn in dit geval:

1. Nationale regelgeving dient te worden nagelopen om na te gaan of deze voorschriften bevat die strijdig zijn met de te implementeren Europese regelgeving. Het gaat hier dus niet zozeer om de omzetting van de betreffende artikelen in EU-regelgeving in bijvoorbeeld

² Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, Rome, 25-03-1957

een wijzigingswet, maar het aanpassen van regelgeving die niet conform de EU-regelgeving is of (EU-bepalingen die) verduidelijking behoeven;

2. In geval dat bestaande nationale regelgeving een vormvereiste bevat voor niet-digitale uitwisseling dient een dergelijk strijdig voorschrift te worden aangepast indien de verordening erop gericht is om digitale uitwisseling mogelijk te maken (niet te verplichten). Dit is het geval bij eFTI;
3. In geval dat bestaande nationale regelgeving geen vormvereiste bevat en de verordening is erop gericht om digitale uitwisseling te verplichten, zijn er geen wijzigingen van de regelgeving nodig. De verordening heeft immers rechtstreekse werking. EMSWe bijvoorbeeld verplicht de digitale uitwisseling van informatie tussen bedrijven en overheid;
4. In geval dat huidige nationale regelgeving verwijst naar richtlijnen/verordeningen die vervallen door inwerkingtreding van nieuwe richtlijnen/verordeningen, dienen deze te worden aangepast.

Indien er een strijdig vereiste in de huidige regelgeving is opgenomen, dient deze te worden aangepast naar de vereisten uit de verordening.

Wanneer is in geheel geen implementatie door middel van aanpassing van bestaande regelgeving nodig?

Het kan voorkomen dat een Europese richtlijnen niet geïmplementeerd hoeft te worden doordat bestaande nationale regelgeving reeds in geheel voldoet. Het bestaande nationale recht geeft in dat geval dan ook invulling aan de Europeesrechtelijke implementatieverplichting. Implementatie van het gehele rechtsinstrument van de verordening door bestaand recht is vrij uitzonderlijk maar niet denkbeeldig. Wanneer verordeningen geheel overeen komen met het nationale recht, moet alsnog de nationale regelgeving geschrapt worden.

Een situatie waarin Europese regelgeving in haar geheel door middel van bestaand recht kan worden geïmplementeerd, kan onder meer zijn een geval waarin Europese regelgeving betrekking heeft op een onderwerp dat in Nederland reeds autonoom (dat wil zeggen niet ter implementatie van Europese regelgeving) is geregeld. Dit moet dan wel op zo'n manier dat de bepalingen van de Europese regelgeving afdoende, dat wil zeggen volledig en voldoende specifiek en nauwkeurig, worden gedekt door de desbetreffende nationale bepalingen.

Bij volledige implementatie van Europese regelgeving door middel van bestaand recht is voorzichtigheid geboden. Het is van belang voor een wetgevingsjurist om na te gaan of er daadwerkelijk voorzien wordt in implementatie in de zin dat het nuttig effect en het doel van de Europese regelgeving bereikt worden. Zo is het dus bij reeds bestaande autonome wetgeving van belang om na te gaan of deze regelgeving wel helemaal 'dekkend' is en of bovendien ook anderszins voldaan wordt aan de algemene eisen die het Europese recht aan implementatie stelt.

BIJLAGE

Ontwikkelingen wettelijk kader

De Digitale Transportstrategie beoogt een vrijwillige overgang naar digitale uitwisseling van informatie tussen goederentransporteur en overheid. Dit houdt in dat (vooralsnog) niet zal worden besloten tot het verplichten van het bedrijfsleven om wettelijk vereiste informatie op een digitale wijze te verstrekken. Het uitgangspunt van de strategie is dat de overheid in staat moet zijn om de informatie digitaal te ontvangen en de goederentransportsectoren worden 'verleid' om deze digitaal aan te leveren. Dit vraagt dus allereerst dat overheden in staat moeten zijn deze informatie digitaal te ontvangen.

Op Europees niveau zijn verschillende ontwikkelingen die de stap naar digitalisering ondersteunen:

- De eFTI-Verordening (electronic Freight Transport Information) richt zich op alle vervoersmodaliteiten, met uitzondering van de modaliteit zeevaart. De verordening betreft het introduceren van een Europees juridisch kader voor digitale informatie-uitwisseling over de te vervoeren vracht (inclusief vervoer van gevaarlijke stoffen en afval). eFTI *verplicht* de overheid deze informatie digitaal te kunnen ontvangen, de goederenvervoerder *mag* deze informatie digitaal aanleveren, maar is daartoe niet verplicht;
- De Verordening European Maritime Single Window environment (EMSWe) richt zich op de zeevaart en strekt tot de totstandkoming een Europees Maritiem één loket omgeving waarin op gecoördineerde en geharmoniseerde wijze alle meldingen worden samengebracht die met een havenaanloop te maken hebben. De meldingen betreffen onder meer douane- immigratie en veiligheidsinformatie. EMSWe *verplicht* goederenvervoerders deze informatie digitaal aan te leveren.

De genoemde verordeningen zetten dus een flinke stap in de richting van een gedigitaliseerde transportmarkt. Daar waar de nationale wet-regelgeving nog niet conform deze verordening is, zal aanpassing hiervan benodigd zijn. Echter niet alle wettelijke informatie-uitwisseling tussen transporteurs en overheid, wordt 'gedekt' door deze verordeningen.

Een andere relevante ontwikkeling naar digitalisering van het informatieverkeer tussen bedrijven en overheid is de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Deze wet wijzigt het onderdeel van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dat betrekking heeft op het elektronisch bestuurlijk verkeer (Afdeling 2.3, artt. 2:13-2:17). De Awb bevat de algemene regels voor de verhouding tussen de overheid en individuele burgers en bedrijven. Het overheidsoptreden moet dus passen binnen de regels die de Awb hiervoor stelt.

Ingevolge de Awb mag worden overgegaan tot digitale uitwisseling (elektronische verzending) van wettelijk vereiste informatie van bedrijven naar overheid, indien dit:

1. Bij of krachtens wettelijk voorschrift niet anders is bepaald (2:13 Awb),
2. Een vormvoorschrift zich niet tegen deze digitale uitwisseling verzet (2:13 Awb), en
3. Voor zover het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is (2:15 Awb).

Eigenschappen van het wettelijk kader

De wettelijke informatiebehoefte en de wijze waarop deze tussen goederenvervoerders en overheid wordt uitgewisseld, is verankerd in het zogeheten publiekrechtelijk stelsel. Het publiekrecht regelt de verhouding van individu tot gemeenschap en de organisatie van die gemeenschap. Het publiekrecht bestaat uit de volgende onderdelen:

- staatsrecht, ook wel constitutioneel recht geheten;
- bestuursrecht;
- fiscaal recht, soms ook gerangschikt onder het bestuursrecht;
- strafrecht.

Het *bestuursrecht* (ook wel *administratief recht* genoemd) regelt de manier waarop het openbaar bestuur kan ingrijpen in de openbare rechtsorde. De belangrijkste wettelijke regeling van het bestuursrecht is de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het bestuursorgaan verkrijgt zijn bevoegdheid door middel van "attributie" (=op grond van een wettelijk voorschrift beschikken over een bevoegdheid tot het nemen van besluiten). Via mandaat of delegatie kan het bestuursorgaan beschikken over zijn bevoegdheid en aan een ander orgaan overdragen.

Recht in objectieve zin is het geheel van regels voor de uiterlijke gedragingen van de in maatschappelijk verband levende mensen, waaraan deze gehoorzaamheid verschuldigd zijn. Deze regels hebben ten doel de belangen van de mensen in hun onderling verkeer te ordenen en te beschermen. Het recht in objectieve zin tracht de belangen van het individu en de belangen van de gemeenschap zo goed mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen. Het tracht evenwicht te bereiken tussen het laten van vrijheid aan een individu en het beschermen van de gemeenschap tegen de vrijheden van de individu. De wetgever mag slechts gebieden en verbieden indien het algemeen belang zich verzet tegen de vrijheid van het individu. Dit dient dus bij de afweging van belangen en de daarbij behorende motivering te worden meegenomen in de procedure tot besluit over een gebod of verbod.

Voor de wijziging of totstandkoming van beleid en regelgeving dient het *Integraal afwegingskader voor Beleid en Regelgeving (IAK)* te worden gehanteerd. Het IAK biedt beleidsmakers en wetgevingsjuristen de normen waaraan goed beleid en goede regelgeving moeten voldoen. De normen zijn vastgesteld door het kabinet. De dossierhouders zijn zelf verantwoordelijk voor een adequate beantwoording van de IAK-vragen in de toelichting bij voorgesteld beleid en regelgeving.

Het doorlopen van de vragen uit het IAK zorgt ervoor dat alle relevante beslisinformatie in beeld is en beschikbare hulpbronnen geraadpleegd zijn. Goede afwegingen komen tot stand doordat belangrijke stappen niet worden overgeslagen. De vragen zijn:

1. Wat is de aanleiding?
2. Wie zijn betrokken?
3. Wat is het probleem?
4. Wat is het doel?
5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?
6. Wat is het beste instrument?
7. Wat zijn de gevolgen?

Een belangrijk kenmerk van recht is dat het voor iedereen gelijk van kracht is. De algemene definitie van recht is: het geheel van geldende *rechtsregels*. Rechtsregels hebben als doel het ordenen van het menselijk gedrag. Het is een algemene bepaling in het recht die in beginsel een bindende werking heeft.

Rechtsregels kunnen onderscheiden worden in regels van *dwingend recht* en van *regelend (of aanvullend) recht*.

Dwingend recht zijn die regels waarvan de belanghebbenden niet mogen afwijken. Een wet kan ook gedeeltelijk dwingend zijn. In dat geval kan er van een gebod of verbod worden afgeweken, maar wordt voorgeschreven onder welke voorwaarde(n) (bijvoorbeeld in geval van een vergunning) of in welke mate.

Onderdeel van dwingend recht kunnen *vormvereisten* zijn. Een *vormvereiste* is een voorschrift waaraan een bepaalde handeling moet voldoen om geldig te zijn. Dus als voor een bepaalde rechtshandeling een bepaalde vorm vereist is. In de context van het in de memo behandelde vraagstuk is bijvoorbeeld de rechtshandeling; het verstrekken van informatie door de goederenvervoerder aan de overheid en de vorm (indien voorgeschreven) een specifiek document of elektronische indiening via voorgeschreven platform.

Rechtshandelingen die niet aan het voorgeschreven vereiste voldoen, zijn in beginsel nietig (nogmaals, indien aan een rechtshandeling een voorgeschreven vorm is gekoppeld). Als er bij een bepaalde rechtshandeling geen vorm wordt voorgeschreven, staat het de belanghebbende vrij in welke vorm aan de plicht tot het verstrekken van informatie wordt voldaan.

Regelend of aanvullend recht: In het Nederlands bestuursrecht wordt in de Awb onder regelend recht een rechtsregel verstaan die als de meest wenselijk geachte regels worden voorgeschreven, maar waarvan lagere wetgeving desondanks kan afwijken. Zo bepaalt art. 4:1 Awb dat een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk moet worden ingediend, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. In het bestuursrecht is de term 'regelend recht' niet synoniem aan 'aanvullend recht'. In het bestuursrecht verstaat men onder aanvullend recht de regels in de Awb die in werking treden als er in de lagere wetgeving op dat gebied niets is geregeld.

Mocht de overheid besluiten om over te gaan tot het wettelijk verankeren (verplichten) van digitale uitwisseling van informatie tussen bedrijven en overheid, moet een besluit daartoe zorgvuldig worden genomen. Deze zorgvuldigheid vereist dat onder andere het doel en de rechtvaardiging van overheidsinterventie moet worden afgewogen, onderbouwd en te worden vertaald naar een *algemeen verbindend voorschrift*. Een algemeen verbindend voorschrift bevat algemeen verbindende rechtsnormen oftewel rechtsregels.

Algemeen verbindende voorschriften worden door het Rijk niet op andere wijze vastgesteld dan door:

- een wet in formele zin, de aanduiding *formeel* duidt erop dat de bepaling naar wijze van totstandkoming als wet kan worden beschouwd;
- een algemene maatregel van bestuur, een AMvB heeft over het algemeen zijn grondslag in een wet in formele zin;
- een ministeriële regeling, De meeste ministeriële regelingen zijn een vorm van wetgevingsdelegatie. Vaak wordt door de wetgever besloten over een raamwet, die vervolgens wordt uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur, dat net als de wet in het Staatsblad wordt gepubliceerd. Deze kan vervolgens weer nader worden uitgewerkt in een ministeriële regeling;
- een regeling van een zelfstandig bestuursorgaan (zbo), mits dat via de grondwet geregeld is.

Manieren van kenbaar maken van de mogelijkheid van digitale uitwisseling

Wanneer de overheid besluit om digitale uitwisseling niet te verplichten, dit niet bij of krachtens wettelijk voorschrift anders is bepaald, danwel een vormvoorschrift zich niet tegen deze digitale uitwisseling verzet, zal dit mogelijk zijn *Voor zover het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is (2:15 Awb)*.

De wijze waarop het bestuursorgaan dit kenbaar dient te maken, is niet nader geconcretiseerd. Het lijkt voor de hand te liggen dat hiervoor een *officiële bekendmaking* benodigd is. Onder officiële bekendmakingen wordt verstaan alle publicaties in het Staatsblad, de Staatscourant, het Tractatenblad, de Gemeentebladen, Provinciale bladen, Waterschapsbladen en Bladen gemeenschappelijke regeling.

Wat wordt er gepubliceerd in het Staatsblad?

Artikel 3 van de Bekendmakingswet schrijft publicatie in het Staatsblad voor van:

- Wetten;
- Algemene maatregelen van bestuur;
- en andere koninklijke besluiten waarbij algemeen verbindende voorschriften worden vastgesteld.

Wat wordt er gepubliceerd in de Staatscourant?

Artikel 4 van de Bekendmakingswet schrijft publicatie in de Staatscourant voor van:

- bij ministeriële regeling vastgestelde algemeen verbindende voorschriften en
- de overige vanwege het Rijk vastgestelde algemeen verbindende voorschriften, voor zover deze niet in het Staatsblad geplaatst dienen te worden.

Daarnaast bevat de Staatscourant gerechtelijke aankondigingen, oproepingen, en bekendmakingen van decentrale overheden.

Wat wordt er gepubliceerd in het Tractatenblad?

Het Tractatenblad bevat de tekst van verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties en de gegevens over verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties die het Koninkrijk der Nederlanden met andere staten of volkenrechtelijke organisaties heeft gesloten.

Wat wordt er gepubliceerd in het Gemeenteblad?

Het Gemeenteblad bevat publicaties van gemeenten, zoals verordeningen en kennisgevingen over vergunningen. Niet alle gemeenten plaatsen hier hun publicaties. Ook kan het zijn dat sommige publicaties op andere wijze gepubliceerd worden, bijvoorbeeld op een gemeentelijke website of een huis-aan-huisblad. Gemeenten besluiten zelf waar ze publiceren.

Wat wordt er gepubliceerd in het Provinciaal blad?

Zie Gemeenteblad. De publicerende organisatie is in dit geval een provincie.

Wat wordt er gepubliceerd in het Waterschapsblad?

Zie Gemeenteblad. De publicerende organisatie is in dit geval een waterschap.

Wat wordt er gepubliceerd in het Blad gemeenschappelijke regeling?

Zie Gemeenteblad. De publicerende organisatie is een gemeenschappelijke regeling. Een gemeenschappelijke regeling is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, provincies en/of waterschappen.